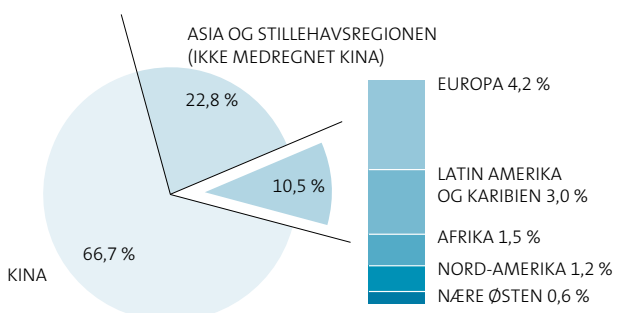
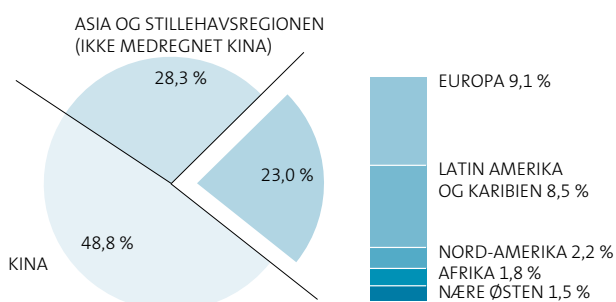

HAVBRUKSPRODUKSJON PER REGION, VOLUM

I PROSENT (%)

HAVBRUKSPRODUKSJON PER REGION – VERDI

I PROSENT (%)

Kilde: Sofia 2008

DET GLOBALE HAVBRUKSMARKEDET:

LYSE FREMTIDSUTSIKTER

De langsiktige fremtidsutsiktene for Cermaq er gunstige. Produksjon av oppdrettsfisk øker på verdensbasis med et bakteppe som viser at verdens fiskerier stagnerer. Etterspørselen etter marint protein basert på oppdrett øker i takt med økende verdensbefolkning og synkende fiskefangst.

Laks er en sunn kilde for marint protein og omega-3, og Cermaq opplever sterk etterspørsel etter laks i utviklede markeder så vel som i markeder i utviklingsland. De siste årene har vist at tilbudet av andre fiskearter enn laks, slik som tilapia og pangassius, har økt kraftig i hovedmarkedene for laks, men dette har ikke hatt nevneverdig negativ innvirkning på lakseetterspørselen.

FISKEOPPDRETT ER MYE MER ENN BARE LAKS

Verdens totalproduksjonen av lakseoppdrettsfisk i 2009 er beregnet til 1,9 millioner tonn. I forhold til verdens beregnede totalproduksjon av oppdrettsfisk på 70 millioner tonn samme år, representerer oppdrettslaks en relativ liten, men profitabel andel av den globale oppdrettsnæringen.

Asia og Kina står for den største andelen av verdens fiskeoppdrett og har dermed også den største andelen av verdiskapningen. Karpefisk og tilapia er de ledende fiskeartene med hensyn til produksjonsvolum; Atlanterhavslaks er imidlertid den ledende fiskearten med hensyn til produksjonsverdi. I en rangering som kombinerer volum og verdi, rangerer atlantisk laks, ørret og coho, de tre fiskeartene som Cermaq oppdretter, blant de ti mest attraktive fiskeartene for oppdrett.

LAKSEPRODUKSJON OG -MARKED

2009 var kontrastenes år i lakseindustrien med den første nedgangen i totalproduksjonen av laks noen gang. Norge opplevde

to-sifret vekst i produksjonen i forhold til siste år, mens produksjonen i det nest største produksjonsområdet, Chile, sank med en tredjedel på grunn av utbrudd av infeksjøs lakseanemi (ILA) hos atlantisk laks. Produksjonen i de to andre hovedområdene for lakseproduksjon, Canada og Skottland, var på samme nivå som siste år.

De totale globale leveransene av oppdrettslaks (atlantisk laks, stor ørret og coho), inkludert salg av frossen laks på lager, var relativt stabil i forhold til siste år. Med 42 prosent av de totale leveransene er EU fortsatt det største markedet for oppdrettslaks, foran USA (15 prosent) og Japan (14 prosent). Lakseforbruket per capita varierer mye på tvers av utviklede markeder og mellom utviklede markeder og markeder i utviklingsland. Disse forskjellene indikerer et sterkt potensiale for ytterligere vekst i lakseforbruket.

Det var store svingninger i lakseprisene i 2009. Det amerikanske markedet, som var mest påvirket av de reduserte leveransene fra Chile, opplevde rekordpriser store deler av året etter en svak start i kjølvannet av finanskrisen i 2008. Europeiske priser lå over prisene fra forrige år på tross av økt tilbud fra Norge, ettersom norske oppdrettere rettet sitt tilbud ut av det europeiske markedet for å nyte godt av høyere priser i USA og Japan.

MARKEDET FOR FISKEFÔR

Store svingninger i produksjon og slakt av oppdrettslaks påvirket markedet for lakse-

fôr. Mens forbruket av vekstfôr til norske oppdrettere økte med mer enn 15 prosent, var det tilsvarende forbruket hos chilenske oppdrettere halvparten av forbruket tidligere år. Prisene på laksefôr fortsatte å svinge opp og ned i takt med svingningene i prisene for viktige sjø- og landbaserte råvarer. Tilbakegangen i verdens råvaremarkeder sent 2008 førte til lavere priser på fiskefôr første halvdel av 2009. Råvarepriser har steget jevnt i løpet av 2009, og i desember ble industristandard fiskemel notert til rekordpriser over USD 1 500 per tonn. Økningen i råvareprisene forventes gradvis å føre til høyere priser på laksefôr.

LAKSEFORBRUK PER PERSON I 2008

I KILO PER ÅR	
Laksemarked	2008
Norge	7,10
Sverige	3,01
Frankrike	2,18
Hong Kong	2,12
Storbritannia	2,01
Singapore	1,16
Tyskland	1,05
USA	0,90
Spania	0,81
Russland	0,49
Japan	0,32
Sør-Korea	0,23
Kina	0,01

Kilde: Eksportutvalget for fisk

Oppdrettslaks har et lavt karbonfotavtrykk

Karbonfotavtrykket er nå en kjent indikator for å måle effektiviteten og bærekraften av matproduksjon. På grunnlag av tidligere rapporter har SINTEF, Skandinavias største uavhengige forskerinstitutt, nylig utgitt en studie om «life cycle assessment» (LCA) (livssyklusvurdering) som kvantifiserer karbonfotavtrykket (CO₂eq/kg spiselig vare) hos distributør for mange norske sjømatprodukter. Vurderingen var basert på ISO-standardisert LCA-metodologi som gir mulighet for å sammenligne enkelte aspekter slik som arter, transportmetoder, avstand og produktform.

Studien har mange interessante resultater. For eksempel er videreforedling av sjømat lokalt (i Norge) fordelaktig siden biproduktene fra videreforedlingen i stor grad blir tatt i bruk og det benyttes mindre transport. Frysing eller super-kjøling av sjømat er mer effektiv transport siden den ikke

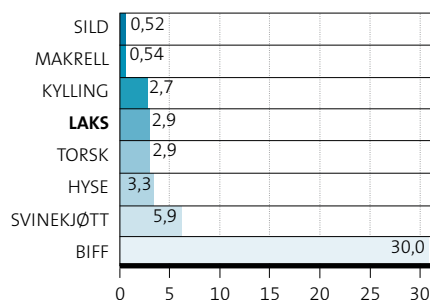
krever is. Dermed kan mer fisk lastes per pall. Transportmåte og -tid betyr like mye som transportavstand.

Produksjon av fiskefôr er en betydelig faktor for karbonfotavtrykket for oppdrettslaks. Karbonfotavtrykket kan påvirkes ved å redusere mengden av fiskefôr som går med for å produsere 1 kg laks, redusere andelen av marine ingredienser i fiskefôret og ved å velge de mest effektive marine råvarene i fiskefôret.

Sammenlignet med de fleste landbaserte kjøttproduksjoner slik som svin og oksekjøtt, har sjømatproduksjon et lavere karbonfotavtrykk og er på nivå med kylling, som vist i diagrammet.

KARBONFOTAVTRYKK

UTSLIPP AV DRIVHUSGASS KG CO₂/kg av spiselig del

Produkt	CO ₂ -e/kg
Laks: Fersk, sløyet til Paris	3,60
Laks: Fersk, sløyet til Oslo	3,29
Laks: Fersk, sløyet til Tokyo (med fly)	13,86
Laks: Fersk, sløyet til Shanghai (med båt)	4,20
Laks: Fersk, filét til Paris	2,50
Laks: Frossen, filét til Paris	2,47